

Das Latweeschu lauschu draugs.

1836. 16. April.

16ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

No Rihges. Dauds Latweescheem ta sinna par leelu preeku buhs, ka Widsemné un Kursemné taggad jau sahkoht gahdaht, ka us preekschu ne tikween pa Rihgu un Jelgawu, bet arri us paschahm semmehm Latweeschu grahmatas warrehs dabbuht pirkt. Za weeta Widsemné, kur wisspirmak eefahks pahrhoht, irr Pebalgé, pee Wezz-Pebalges ffohlmeistera, kurram wahreds Rahminder.— Lai nu Deews dohd pirzejus!

No Jelgawas. Kursemmes waldischanas teefa irr Puddinajuse, ka augsti zeenigs Keisers scho pawehleschanu effoht islaidis: "Kad tee pee tahs dsimtsmuischas Palangas peederrigi fainneeki Frizz Freimann, Indriß Freimann un Andrei Schkiz tanni laikâ, kad dumpineeki Leifchôs zehlahs, un arri pehz schi laika muhsu walstei drohschu palihdsibu un neschaubigu paklausibu parahdijuschi, jebkatram no scheem wirtspeeminneteem fainneekem par atmakfaschanas algu un zitteem Kursemmes semneekem par paschubinaschanu, no teem pee Ruzzawas frohna mescheem peederrigeem semmes gabbaleem, kas kohku sehshchanai un audsinaschanai ne buhtu geldigi, desmits un septinus deffatinus arrajamas semmes un ptawas gabbalu no trihsdesmits feena wesumeem us desmit gaddeem bes makfas eewehleht. Pehz scheem gaddeem Kursemmes kambara teefai buhs apstipriuaht to ihres naudu, kas us laiku laikeem, ne pehz leela mehra scheem fainneekem makfahht nospreests fluis. Kas irr semneeku makfaschanas, un kas peekriht makfahht wisseem, kam sawi ihpaschi, ne zitteem bet pascheem gruntigi peederrigi lauki, to buhs arri teem wirtspeeminneteem fainneekem makfahht. Zo pee ehku eezelfchanas waijadfigu malku, un tik dauds balkus, kâ wissi frohna fainneeki us ehku peelahpifchanu ifgaddâ dabbohn, buhs scheem trim fainneekem doht bes makfas."

No Pehr nawas. No turrenes nume zeenigs Zggauu mahjitajs mihligi irr atlaidis sinnu pah Zggauu semneeka seewu, kas sawu wihru tif gauschi mihloja, ka ne atrahwahs wis, tam lihds eet us tufschu semmi. — Mahjitajs stahsta tà: zgtâ Bewrar man sawâ ammatâ darbs gaddijahs, pee kurre sawas affaras ne warreju walidht. — Zeetuma fargs man to rihthu bija atneffis sinnu, ka diwi lautini no Mohn-fallas, wihrs un seewa, effoht zeetumâ, kas isluhdsiht Jesus meelastu, fo labprahht, pirms sawu garru zekku us Sibberi usnemtu, wehl schodeen beidsamnu reisi sawu tehwu semmê gribboht baudiht. Wihram saglibas deht ta strahpe effoht nospreesta, bet seewa effoht bes wainas; tatschu winna to gribboht pawaddiht, zif arri raddi un draugi meklejuschi, winnai to isrunnaht. — Winnus abbus eeraugoht basuijâ, es jo wairaf brihnojohs, jo seewa ne bija wezziga, bet jauna, un, sawu behrninu no Zgaddeem us rohkahm turredama, skaista deesgan isffattijahs. Pehz eenemta wakkarina winna patti man stahstija, ka eefahkumâ gan effoht gribbejuse ar behrnu palift mahjâs, bet zaur to winnai meers itt kâ bijis isdshits no prahhta, winna wairs neds pa deenu, neds pa nakri warrejuse duffeht, un ta dohma: wihrs weens pats to garru zekku staigaschoht, firdi winnai tif warren effoht apgruhtinajuse, ka tif tad atfal atradde meeru, kad apnehmahs, winnu ne atstahht, bet winnam eet lihds. — Zurflahht mannim prahhtâ nahze, apdohmahht, ka wihrs ar winnu gan ne kad ne buhschoht bahrees, bet arween itt mihligi dshwojis; jo zittadi winna to sagli ar preeku buhtu atstahjuse, un ne tahdu leelu zeefchanu un truhkumu winna deht usnehmusees; un man no wiffas dwehseles tas nelaimigajs bija schehl, kas laikam wisseem zitteem baupteem bija paklausijis, bet weenâ klupdams, bija noseedsees pee wisseem (Zehk. 2, 10.) — Zadeht pasemmosimees, kristigi brahhti un mahsas, un peesauksim zits zittam ta Apustula Pahwita wahrdus: "kas schkeetahs stahwots, tas lai peeluhko, ka tas ne friht." (1. Kor. 10, 12.)

Mi Kkel Mahgels, kas taggad tannî mallâ par pagosta ffohlmeisteri, jau jaunâs deenâs turrejahs pa gohdam, ka wiffi winnu labprahht eeraudsija. Bezakeem bija leelas bailes, ka winnu ne nemtu nekrushchâs, un behdajahs gauschi, kâ winnu isglahht. Saprezzeja winnu us aherahm rohkahm ar wezzu atraitni un tà winnu padarrija par fainneeku. Ne zif ilgi, tad jau dsirdeja no behdahm un waimanahm, un ka winsch schehlojahs, kapehz ne labbal' gahjis saldatâs, ne kâ, tà falkoht, par wezzas sudmallas melderi un par tahdas fliftas mahjas fain-

neeku palizzis. Zà wihrs ar leelahm mohfahm lihds schim wilzees, muifchas klaufischana winnam bija palikkufe pahrgrehta, ar sawu wezzeeni mahju wairs ne jaudaja waldih, fà waijadseja, un, bes behrneem buhdams, to arri us preefschu ne gribbeja paturreht. Zapehz miasch ar pagasta ffohlmeisteri mahjas ismihje un jau bija gattaws, pats par ffohlmeisteri palikt. Gahje pee mahjitaja un luhdse, winnu peenemt. Labbi! comehr schis prassija, woi to arri probtoht, fas turflaht waijaga? — Bet kad nu, Deewam schehl, zittu ne fo ne pratte, ne fà pusslihd fohpà lassih, tad basnijas kungs winnam dewe padohmu, lai wehl brihtinu pats eijoh draudses ffohlà un tur ismahjijotees lassih un rakstih. — Galwa gan bija ja-fratta, fà wihram, fas 40 gaddus bija wezzumà, un zitt-fahrt ne tikween par fainneeku, bet arri jau par draudses pehrminderi bijis, — fà tahdam nu us reisi buhtu ja-greeschahs atpakkat un ja-paleek par behrnu! — Ne drihstehahs, zittam stahstih, kahdu padohmu mahjitajs tam bija dewis, kamehr pagahjuschà wassarà draudses ffohlmeisteri redsedams us plawu eemam, tam gahje pakkat, ar winnu wehl zekà fatikke un winnu luhdse, sawu plawu tam rahdih. Zur nu ar nodurtahm azzim itt kaunigi tam fahje stahstih, fà winnam lihds schim effoh fahjees, un to luhdse, woi ne warroh pee winna nahkt ffohlà. Schis, winna kaunigu un bailigu prah tu nomannijis, winnu mihligi eedrohschinaja, un fazzija, lai jel tuhlin pehz feena plauschanas drohschà prahcà pee winna nahkt. Us scho mihligu azzinaschanu wihrs preefsch rudsu fehshanas arri teescham nahje, mahjibu eefahkt; bet ar dauds leelaku bihjaschanu, ne fà behrni. Zà winsch rudden un seemà, zikween winnam wakkas un maises bija, pa zittahm neddelahm 3 reises, pa brihscheem arri ik-ohtrà neddelà diwas reises gahje ffohlà, un pa scho ihfu laiku jau labbi deesgan mahzijahs lassih, pusslihd rakstih un drufzin rehlinah un dseedah.

No Zirsenes draudses, Widsem mē. Zirsenes zeenigs mahjitajs Karl Friedrich Schilling, wairak fà 14 gaddus pee schahs draudses bijis, 15tā Mez eeksch Deewa nomirre, tik 36 gaddus fadsihwojis.

No Birschu draudses, Kursem mē. Puhpuku-fwehtdeenà tann draudse 110 jauneki, mahjibà bijurchi, pirmureisi gahje pee Deewa galdu. No winneem tik bija 19, fas pusslihd lassija, bet wissi zitti lassija labbi, un ar 30 tà gahje, fà jau labbaki ne warreja buht. — Preefsch diweem gaddeem wehl tur no 108 mahjibas-behrneem tik 25 atraddahs, fas mahke lassih, un no scheem tik bija 10, ar kurre lassichanu gahje labbi. — Raug, fà arri tann mallà grahmatneeki wairojahs un laudis, jo deenas, jo wairak peeaug atsihschanà!

No Danziges pilsfehtas, Pruhfchu semmê. Wehl aplam daudf no Pruhfchu semneekem tif mahnu tizzigi, ka, kad gribb sunaht, kuzsch darbs winneem par fwehtibu isdohfees, wairaf pehz schahdahm tahdahm sihmehm luhko, ne kâ pehz gudribas, taisnibas un Deewa patifschanas. — Pagahjuschâ seemâ mahnutizzigs semneeks tanni mallâ brauze meschâ, malku zirst. Bet raug', sakkis schahwahs pahz zekku, un wihrs greesahs tuhlin atpakkat un bes malka nahze mahjâs, dohmamams: sakkis, pahz zekku ffreedams, effoht nelaimes sihme. — Isbrauze ohtrâ deenâ, bet schoreis wilks zekku schlehrse. "Nu darbs labbi schkirsees!" dohmaja semneeks, peefehje firgu zekmallâ, eegahje meschâ, fazirte sawu malku, nahze ar pirmu nastu atkal ahrâ, un luhk', firgs no ta pascha laimes wilka jau bija faplehstis gabbal gabbalds.

No Dahnu semmes. Preefsch pahri mehnescheem no turrenes rakstija: pa daschahm mallahm leels maifes truhkums effoht. Daschâ pilsfehrâ fungi, to dahrgu maifi taupidami, jau atlaischoht faimi, un zaur to tee nabbagi tau-rini us semmehm, kurru behrni tahdâ laikâ bes maifes nahk mahjâs, jo deenas, jo leelaku baddu zeefchoht, un, no ta gribbedami glahbrees, dohdohstees us sag-schanu un wissadu netaisnibu. Ar leelahm bailehm tadeht iffatrs kristigs zil-weks us to dohmajoht: kas pa wissu zauru pawassaru tur wehl buhschoht?

Sinna, zil naudas 14. April-mehn. deenâ 1836 eeksch Nihges malkaja par daschahm prezzehm.

Par	Malkaja:	Subr. naudâ. Rb. R.	Par	Malkaja:	Subr. naudâ. Rb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 40	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	5 20
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 10	—	tabaka	1 —
—	kweefchu, 128 mahrzin. smaggu	1 80	—	kweesta	2 —
—	ausu	— 70	—	dselses	— 70
—	stru	1 80	—	linnu, frohna	2 20
—	rupju rudsu = miltu	1 40	—	brakka	2 —
—	bihdeletu rudsu = miltu	2 —	—	kannepu	— 80
—	bihdeletu kweefchu = miltu	2 20	—	schkichtu jeb prezze appinu	2 —
—	meeschu = putraimu	1 90	—	neschkichtu jeb prezze appinu	1 50
—	eefala	— 85	—	muzzu filku, egju muzzâ	6 —
—	linnu = sehklas	2 75	—	lasdu muzzâ	6 25
—	kannepu = sehklas	1 50	—	smalkas sahlis	4 20
1	wesumu seena, 30 pohbus smaggu	3 —	—	rupjas baltas sahlis	4 25
barrotu	wehrfchu galku, pa pohdu	1 —	—	wahti brandwihna, puffdegga	8 50
			—	diwdegga	10 —

Weenu subdraba rubli warreja dabhuht par 362 kapeiteem warra naudas.

Lihds 15. April pee Nihges irr atnahkuschî 228 fuggi un aisdraukuschî 47.

Drihw driffest. No juhrmallas-gubernementu augtas waldischanas puffes;

Dr. C. E. Napierky.